

Sygn. akt IV Ka 624/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSA w SO Stanisław Tomasik

Sędziowie SO Tadeusz Węglarek (spr.)

SO Agnieszka Szulc-Wroniszewska

Protokolant sekr. sądowy Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Izabeli Stachowiak

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2014 roku

sprawy **S. G.**

oskarżonego z art.178a§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 18 września 2014 roku sygn. akt II K 424/14

na podstawie art.437§1 kpk, art.438 pkt 4 kpk, art.624§1 kpk

- **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymiar orzeczonego w punkcie 2 zaskarżonego wyroku środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego obniża do 1 (jednego) roku;**
- **w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;**
- zwalnia oskarżonego od wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV Ka 624/14

UZASADNIENIE

S. G. został oskarżony o to, że:

w dniu 21 czerwca 2014 roku o godz. 22.35 na ul (...) w P., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez to, że będąc w stanie nietrzeźwości prowadzącym do stężenia I badanie o godz. 23.00 na poziomie 0,97 mg/l , II badanie o godz. 23.03 na poziomie 1,01 mg/l alkoholu , II badanie o godz. 23.07 na poziomie 0,97 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował motocyklem marki S. o nr rej. (...), tj. o czyn z art. 178 a § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 18 września 2014 roku w sprawie II K 424/14 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim:

1. oskarżonego S. G. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 178 a § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 150 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych,
2. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 2 lat;
3. na podstawie art. 63 § 2 kk zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego w pkt 2 środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 21 czerwca 2014 roku
4. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 90 złotych tytułem zwrotu wydatków oraz wymierzył kwotę 150 złotych tytułem opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego w zakresie kary w części dotyczącej środka karnego tj. zakazu prowadzenia przez oskarżonego S. G. wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 2 lat, na korzyść oskarżonego.

Apelacja obrońcy oskarżonego wywiedziona z art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzuciła rażąca niewspółmierność kary, a mianowicie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego w wymiarze 2 lat, wskutek nadmiernej jego wysokości, co wynika z niedostatecznego uwzględnienia przy orzekaniu środka karnego okoliczności łagodzących co do: zachowania się oskarżonego, jego właściwości i warunków osobistych oraz sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa, powodujących, że czyn oskarżonego nie cechuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości, dlatego też wymierzony środek jest nadmiernie dolegliwy i nie spełnia swoich ustawowych wymogów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do oskarżonego i w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez złagodzenie wymierzonego środka karnego i orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia motocykli / pojazdu, który w chwili zdarzenia prowadził oskarżony/ na okres 2 lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej wniesienia powstały podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku w ten sposób, że orzeczony wymiar środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego obniżono do okresu 1 roku.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił sprawstwo oskarżonego, które w skardze apelacyjnej nie jest kwestionowane, nie musi być więc przedmiotem szczegółowych rozważań sądu odwoławczego. Ponadto do czynu przypisanego oskarżonemu sąd ten zastosował właściwą kwalifikację prawną.

Jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego rażąca niewspółmierność kary określona w art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a tą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. w zw. z art. 56 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Tym samym, zmiana kary w instancji odwoławczej nie może nastąpić w każdym wypadku, w którym jest możliwa wedle własnej oceny Sądu Odwoławczego, lecz wtedy tylko, gdy kara orzeczona nie daje się zaakceptować z powodu różnicy pomiędzy nią a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej i rażącej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 roku - KZS 4/96 poz. 42; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1972 roku - V KRN 230/72, niepublikowany). Powyższe odnosi się również do zastosowanego wobec oskarżonego środka karnego.

Zgodnie z art. 43 § 1 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju wymierza się w latach, od roku do 10 lat. W niniejszej sprawie Sąd I instancji orzekł wobec S. G. zakaz

prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 2 lat. Instytucja określona w art. 42 § 2 k.k. powinna być wykorzystywana w sposób na tyle rozważny, by odzwierciedlała ona przede wszystkim stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez sprawcę i stosownie do tego stopnia, charakteru i sposobu nadużycia uprawnień uniemożliwiła mu prowadzenie pojazdów przez odpowiedni okres czasu.

W realiach niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż sąd meriti nie uwzględnił w pełni okoliczności przedmiotowych i podmiotowych wpływających na wymiar orzeczonego w stosunku do oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego. Ustalając rozmiar owego zakazu, sąd I instancji – stosownie do treści art. 56 k.k. – musi mieć na względzie zasady i dyrektywy sądowego wymiaru kary określone m.in. w art. 53 k.k. Z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, iż sąd określając czas trwania i zakres wspomnianego środka karnego kierował się przede wszystkim stopniem społecznej szkodliwości czynu oraz stopniem winy oskarżonego, uwzględniając w głównej mierze okoliczności przedmiotowe zdarzenia. Wskazał, iż oskarżony poruszał się po drodze publicznej, poziom stężenia alkoholu we krwi był znaczny, oskarżony przebył znaczny odcinek drogi w porze nocnej i stwarzał duże zagrożenie dla życia i zdrowia innych uczestników ruchu. Omyłkowo sąd meriti wskazał, iż oskarżony w tym stanie poruszał się samochodem k. 31v. Sąd odwoławczy w pełni podzielił argumentację sądu meriti co do konieczności orzeczenia środka karnego w rozszerzonym zakresie, obejmującym wszelkie pojazdy mechaniczne. Sąd meriti nie uwzględnił natomiast w dostatecznym stopniu zachowania oskarżonego po popełnieniu czynu zabronionego, uprzedniej niekaralności oskarżonego, jego sytuacji rodzinnej i zawodowej. S. G. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, a ponadto wyraził żal i skruchę. Mimo, iż okoliczności te zostały w znacznej mierze dostrzeżone, uznane jako okoliczności łagodzące, to przy uwzględnieniu stosunkowo surowego wymiaru kary zasadniczej grzywny, nie znalazły należytego odzwierciedlenia w wymiarze orzeczonego przez sąd I instancji środka karnego obejmującego swym zakresem wszelkie pojazdy mechaniczne. Zauważyć należy, iż oskarżony poruszał się motocyklem w porze nocnej drogą lokalną o małym natężeniu ruchu.

Z tych względów sąd odwoławczy wymiar orzeczonego środka karnego złagodził do 1- go roku.

Nie podziela sąd odwoławczy zarzutu apelacji obrońcy, że wobec oskarżonego wystarczającą reakcją karną będzie orzeczenie zakazu prowadzenia motocykli. Należy pamiętać, iż w sprawie zdecydowanie przeważają okoliczności obciążające wynikające z wysokiego stopnia nietrzeźwości sprawcy, powodującego znaczne upośledzenie jego zdolności psychofizycznych, poruszania się po drodze publicznej w porze nocnej.

Intencja ustawodawcy wprowadzającego przepis art. 42 § 2 kk była jednoznaczna, chodziło o wykluczenie z ruchu drogowego osób nietrzeźwych.

W przypadku oskarżonego złagodzony przez sąd odwoławczy wymiar orzeczonego środka karnego (rozciągnięcie go na zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego) jest adekwatny do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości popełnionego czynu i jedynie w takiej formie stanowi realną dolegliwość dla sprawcy. Orzeczonego zakazu ma uniemożliwić sprawcy ponowne popełnienie przestępstwa, a jednocześnie wyeliminować go na pewien czas z ruchu drogowego, gdyż zachowanie oskarżonego było lekkomyślne, naruszało jedną z podstawowych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w tej sytuacji w ocenie sądu odwoławczego jedynie zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych spełni swoje funkcje prewencyjne. Ponadto w pewnym zakresie może on realizować funkcję wychowawczą, uświadamiając sprawcy niedopuszczalność jazdy pod wpływem alkoholu wszelkimi rodzajami pojazdów, nie tylko motocyklem. Natomiast generalnoprewencyjny mechanizm oddziaływania zakazu prowadzenia pojazdów polega przede wszystkim na wzbudzeniu obawy u potencjalnych sprawców. Powoduje on także zrodzenie przekonania o nieopłacalności przestępstw skutkujących orzeczeniem zakazu i potrzebie przestrzegania przepisów ruchu drogowego.

Pomimo złagodzenia przedmiotowego zakazu, uwzględniając zakres orzeczonego środka karnego i wymiar kary zasadniczej grzywny w ocenie sądu odwoławczego zrealizuje cele postępowania karnego i wymierzonej kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej.

Nie stanowi przy tym dla sprawcy nadmiernego obciążenia – nie stanowi o przekreśleniu dotychczasowej drogi zawodowej oskarżonego, utracie miejsca pracy i źródła dochodów.

Wylimitowanie z ruchu drogowego oskarżonego, który naruszył podstawową zasadę bezpieczeństwa w komunikacji, a mianowicie wymóg trzeźwości pozwoli na zrealizowanie podstawowego celu, dla którego ów środek jest orzekany, a mianowicie celu prewencyjnego. Ponadto, zdaniem Sądu Okręgowego, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczony na okres jednego roku, stanowić będzie wystarczająco dolegliwą represję dla oskarżonego.

O kosztach postępowania sąd odwoławczy orzekł w oparciu o przepisy powołane w części dyspozytywnej wyroku.